

הפעם האחרונה שבה ביצעה קבוצה גדולה של בכירים חאראקירי בצוותא היתה בשנת 1904, בעת מלחמת רוסיה-יפאן, כאשר אוניו יפאנית מובילת גייסות נפלה בשבי הרוסים ליד הנמל הסיבירי ולאיוווסטוק.

קציני האוניה היפאנית בושו כל-כך בכניעתם, עד שעלו לסיפון האוניה ובניצוץ איש ברעהו את התאבדות שתי החברות בצוותא. (התאבדות החאראקירי אמורה להתבצע בשניים ובשתי חרבות: המתאבד מרטש את כיטנו בחיפוף חרב אנכי, שעה שיריד משספ את צווארו. כאותה עת, כהינף-חרב מאחור).

לכן אולי רמו יצחק שמיר לשתי החברות, אריק שרון ודויד לוי, כאשר זעק, כנאום-הדעם שלו בוועידת-חרות: "אנחנו מבצעים כאן חאראקירי!" אך מה שללא ספק כובע בוועידת-חרות היה עוד מכתחרב לעבר הרוט"ר, ציה, האמורה להתבצע באוקטובר. אחר הכל, כפי שרבים הודרוזו להזכיר, לא עם חרות (וליתר דיוק: ליכוד) זאת חתם המערך על הסכם הרוטציה, ולא עם יצחק שמיר כזה.

יצוא

עשן מן המיזרח

סיגריה ישראלית

למעשנים אמריקאיים

כאשר הספרדים גילו, לפני 494 שנים, את אמריקה, הם מצאו שם (כמה) שקריו היום אי הודו המערבית) אינדיאנים. אלה לא היו סתם אינדיאנים, כי אם אינדיאנים המעשנים סיגריה.

וכך הגיעה הסיגריה הראשונה לארץ רופה, כשכל השאר הוא כבר היסטוריה שעלתה בעשן. כגון העובדה שהחיי לים הבריטיים שחזרו ממלחמת קרים האומללה (1854-1856) הביאו באמתחתם, בשכונם לארצם, את הסיגריות התורכיות בעלות הריח המיוחד.

זיכרונות מבית אבא. מאז הפכו סיגריות מן המיזרח לסיגריות מבוקשות גם במערב. במשך שנים היו הסיגריות המצריות, למשל, סיגריות-היוקרה באירופה.

עתה החלה גם הסיגריה הישראלית לתפוח את מקומה במיצע-היחיד הזה. וכאשר תיפתח בחודש הבא בארץ הים (עיריה של דיסנילנד) שבקליפורניה התערוכה השנתית של סוככת ומפיצי הטבק בארצות-הברית, שוככת בה גם סיגריה דובק. שתפתח בכך את מסע הירידה לשוקי ארצות-הברית. יש להזכיר כי דרכה של דובק בשוק החדש תצלה, לא רק בזכות יכולתה לעמוד בתקנים האמריקאיים הגבוהים ובמחירי התחרות שלה, אלא גם בזכות העובדה ששמה הולך לפניו בין המדינים. השנה, למשל, היתה השנה הע"י שירית ברציפות, שבה זכתה טיים. סיגריה הייצוג של דובק, במהליית הזהב של חירות הטיב הבינלאומית, המונד סלקטיון.

וכאשר האמריקאי הממוצע, המעשן 2,390 סיגריות לשנה, יעשן לראשונה סיגרית דובק, הוא יוכל גם להיזכר ברח העשן שנרף מן הסיגריות שעישנו בבית אבא: במשך שנים רבות היווה טבק גולמי שיובא לארצות-הברית מארץ-ישראל (וגם מסוריה ומ'בולגריה) מכבר בתערוכת הטבק של הסיגריות המזרחיות שייצרו, בשעתו, בארצות-הברית.

* כזכור, לא ידעו הספרדים ב-1492 שהם גילו את אמריקה. הם סברו שהם הגיעו, תוך הקפת העולם, לקצה המערבי של הודו ומכאן שמות האיים (כהאיטלי של היום) - איי הודו המערבית. ומכאן גם הכינוי שניתן לאנשי איים אלה - אינדיאנים (אנשי אינדיה. היא הודו שלשונות אירופה).

כוח-אריק היכנה שוב!

רות, אך גם הפעם היה זה שרון שעשה את עבודת-השטח היסודית ביותר. הוא נסע בשיירה ברחביהארץ, לא פסח על יישוב, גדול קטן, וסחף את ההמונים לאספות-בחירות שבהן שרו בקצב: "אריק מלך ישראל". אחרי תוצאת התיקו בין הליכוד למערך לא היה זה אלא שרון, כך אומרים אנשיו, שהציע, חמישה ימים אחרי הבחירות, את ממשלת האחדות הלאומית. הוא ניהל משאומתן עם פרס בשם הליכוד. הדברים סוכמו ביניהם או ולא היתה פליאה בכך ששרון קיבל את תיק המיסחר והתעשייה, כאות-הערכה.

הבגין החדש

מתנגדי שרון טוענים ששרון ממשיך להפוך כל התמודדות להצבעת-אמון בו, וכאשר הדברים מוצגים בצורה כזו, אין למצביעים ברירה אלא לתמוך בו.

כך היה גם באולם-הקונגרסים בוועידת-חרות. בנאום שנשא שרון לפני ההצבעה על ראשות ועדת המנדטים, שעליה התמודד עם בני בגין, שם שרון על הכף את כל עברו הצבאי ואת כל הישגיו בעבר.

אנשי שמיר היו שאננים. הם היו בטוחים ששליפתו מן הכובע של בני בגין, כמו ארנבת של קוסמים, תשבור

רכים אחרים. המתח בין המחנות טיפס מעלה-מעלה.

עבודת-שטח

יום השלישי, בשעות הקטנות של הלילה, יום הדינונים השני של הוועידה, ובה שרון לרוב מכריע בהתמודדות מול בני בגין על ראשות ועדת-המנדטים. "אבל הדברים לא קרו יש מאין באותו יום", אמר השבוע אש מחנה-שרון, "הם התחילו לפני שלוש שנים, בפברואר 1983".

באותו חודש, לפני שלוש שנים, סולק שרון מתפקידו כשר-ביטחון

המחנות. הם היו בטוחים שהדבר אינו נחוצ, שמוסדות המפלגה יפלו לידיהם כפרי בשל גם בהתמודדות בוועידה. יצחק שמיר רצה נסיונות אחרים של שרון להיפגש עימו ועם דויד לוי. בשבועות שקדמו לוועידה פנה שרון לשמיר, לארגן פגישה של כל מנהיגי התנועה, כדי לסכם עניינים לפני כינוס הוועידה. שמיר התעלם מן הפניות. **הפניה האחרונה נערכה ב-כתב, בעת ישיבת הקבינט המ-צומצם שהתקיימה ביום הר-ביעי, ארבעה ימים לפני פתיחת הוועידה. שרון שלח פתק לשמיר, שמיר ענה שהוא יזמן**

אחרי שנרגעו הרוחות בתנור עת החרות, אחרי שסיימו הצדדים ללקק את פיצעיהם ולמנות את אבירי תיהם, תלו הכל עיניים מקוות בשר אריאל שרון, שיעזור לצדדים הניצים לדרת מן העצים הגבוהים עליהם טיפסו בשבוע שעבר. ולא לחינם. אם יש מישור, המסוגל להביא לפשרה בין המחנות השונים בתנועת-החרות, זהו שרון. ובמבט לאחור, לעבר הנאומים, המאבקים, מישק-היכוח, ההתמודדות, רויות, הסערות, האלימות, ברור לגמרי שהיה שם רק מנצח אחד - אריק שרון.

כשהכריז בני ("הדוקטור") בגין מעל גבי מירקע הטלוויזיה, לפני כחור דש, בתוכנית מוקד, כי אין מחנה-שרון, היה הוא אחד מעוצמיה-עניינים שבמחנה שמיר-ארנס. השבוע לא העז בגיר-הבן לחזור על אימרה זו.

מחנה שרון הוא עובדה קיימת, המאיימת על שני המחנות האחרים. חוששים מפניו גם דויד לוי, גם יצחק שמיר.

השבוע קוננו עסקני לוי ושמיר בלשון זוה: "אילו היינו יורעים מראש את התוצאה", אמרו שלא לציטוט, "היינו בולעים צפרדעים וכותרים כרית עם השטן". "השטן" בפי אנשי מחנה-לוי היו, עד פתיחת הוועידה, שמיר ואנשיו. "השטן" בפי אנשי מחנה-שמיר היו לוי ואנשיו.

עכשיו, כך הם קוראים את המפה הפרושה לפניו, מאיים שרון על שני המחנות.

גם אנשי שמיר וגם אנשי לוי לא קראו את המפה במשך שלוש השנים האחרונות, ולא השכילו להבין נכונה את כוחו של שרון בתנועת-החרות. ניצחונו של שרון בוועידה היה תוצאה של עבודתו בשלוש שנים אלה.

אלוף-פיקוד

בשעה שבני בגין רואיין בתוכנית מוקד, צפה בו שרון במתח בחוותו שבדרום-הארץ. בתום השידור התכנס מטח "כוח אריק": המשימה היתה לארגן כוח שיתרגם את התמיכה ומחיות הכפיים לכוח מאורג בתוך המפלגה. על משימה זו מונה ישראל כץ, מירי שהיה יו"ר הסתדרות הסטודנטים בירושלים. במטה המצומצם היו: ראובן אדלר, פירסומאי תל-אביב; אלי לנדא, ראש עיריית הרצליה; העיתונאי אורי דן, חסיד ותיק של שרון; רפי איתן, מי שהיה יועץ-ראש-הממשלה למלחמה בטרור (ואשר שרון דחה את מינויו ליו"ר קונגרס-הענק כימיקלים ליש-ראל).

המטה הגה ותיכנן את המהלכים לקראת הוועידה. **היעד העיקרי, ולמעשה היעד היחיד, היה ברור: לצאת מן הוועידה ככוח המונני, המסוגל נועת-החרות לשני המחנות.** הסביר השבוע אחד מאנשי המטה: "לפני חודש היה אריק מפקד יחידת הקומנדו 101, השבוע הפך לאלוף-פיקוד. והיה עמדה נוחה כדי להסתער ממנה ולהפוך רמטכ"ל של תנועת החרות".

אנשי-שמיר היו בטוחים בכוחם וברוב עיט שלהם בתנועה. חוץ מפג"ש שות משט בין נציגיהם לבין נציגי שרון, הם לא התאמצו במיוחד כדי להגיע לפשרה ולהסכמה בין שלוש

פגישה, אך לא טרם לקיים את הבטחתו.

למחרת, ביום החמישי בלילה, שלושה ימים לפני פתיחת הוועידה, נפגשו לוי ושרון במלון רמאדה בתל-אביב.

הם הגיעו להבנה ביניהם מי תוך ידיעה שבעתיד, כששמיר יפרוש, ההתמודדות תהיה בין שניהם. הם סיכמו כי מי שייבחר כמס' 1, יבחר בשני כמס' 2. תוך כדי הפגישה בין השניים, הגיע טלפון משמיר. הוא ביקש לזמן אותם לפגישה שרייחרות ליום השישי, למחרת, וימייים לפני פתיחת הוועידה, כדי לנסות להגיע להסכמים.

באותה פגישה השתתפו כל שרי חרות: שמיר, שרון, לוי, ארנס. קורפו וקצב. שרון הציע כמה הצעות-פשרה לחלוקת התפקידים. שמיר אמר שעליו להתיעץ עם החברים. לוי שאל בתמיך מות עם איזה חברים הוא צריך להתייעץ, הרי החברים יושבים איתו בחדר. המשתתפים התפזרו אישי-איש לדרכו, כשלו ושרון ממתנים לתשרי בתו של שמיר להצעותיהם.

שמיר היה בטוח בכוחו של מאחנה ולא טרח לענות. בני בגין סיפר לאומה כי שרון העמיד אולטימטום לשמיר. השעות חלפו, שמיר לא השיב. וביום הראשון בערב נפתחה ועידת חרות בטקס רב רושם בבנייני-האומה בירושלים, בהשתתפות של נשיא המדינה, ראש-הממשלה ומכובדים

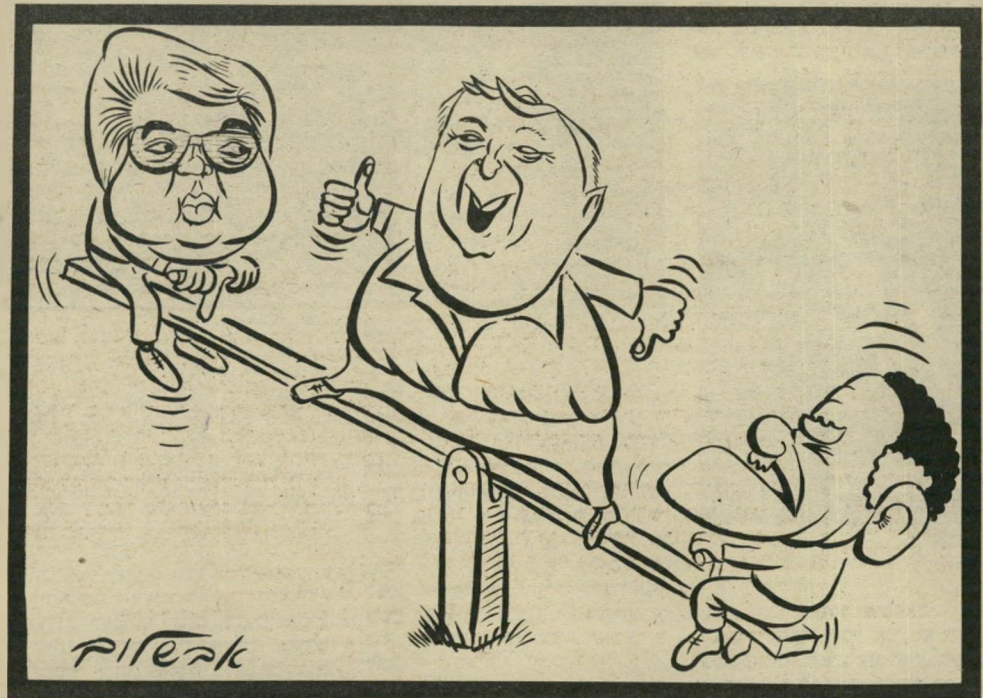
בעיקבות רות ועדת-כהן. מאותו יום טרחו "חבריו" של שרון בתנועת-החדש רות לחזק ולבסס את מה שחש העם באותם ימים - ששרון חוסל, שהוא אינו קיים, שכווח נמוג.

הדברים קיבלו מישנה-תוקף עם פרישתו של מנחם בגין מראשות הממשלה. "בגין פורש בגלל שרון", אמרו כולם. בגין לא אמר דבר עד היום. אך שרון לא נבהל, הוא היה אומנם שרי-בלייטיק, אך הוא יצא בהסתערות רבת-כוח ובחריש עמוק בסניפי תנור עתיד-החרות ברחביהארץ, מצפון ל-דרום, כשאינו פוסח אף על מצביעי פוטנציאלי אחר.

תיק-הערכה

ייתיים קרבו הבחירות לכנסת. בחירות מוקדמות שרון הודיע שהוא מתמודד על המועמדות לראש-הממשלה. אנשי שמיר לא ייחסו לכך חשיבות. הבולטים ביניהם, רוני מילוא ודן מרידור, המכונים בפי נאמני שרון "הרונים והרנים", לא צפו, בהער-כותרים הפרועות ביותר, תמיכה של יותר מ-12.5 אחוז בשרון.

בליל ההתמודדות זכה שרון ב-42.5 אחוז ושמיר ב-56 אחוז. גם זו היתה כתובת ברורה על הקיר, שאנשי שמיר סירבו להיזכר בה השבוע ובשבועות שקדמו לוועידה, והם שוכ טעו בהערי-כתם את כוחו של שרון. הליכוד הסתער על מערכת-הבחיי

את כל המחסומים ותסחוף את תמיכת הצירים. בגין הצעיר, חסר כל נסיון בהתמודדות פוליטיות, שלא ביקר וחרש את סניפי התנועה, שעם רבים מן הצירים לא נפגש מעולם, עלה על הבימה לנאום את נאומו. במבט שיטתי נראה היה כאילו בגין האב עומד שם ונאום. אך בני בגין לא זכה לאהדת הוועידה, ורוב הקולות ניתנו לשרון.

שרון היה היחיד שבוחר עמד במבחן הצבעת הצירים. איש מראשי המחנות האחרים לא יכול להציג הישג כמו זה של שרון, לא דויד לוי וגם לא יצחק שמיר.

בשבינו במחנה-שמיר ש-שרון לקח את הקופה, הם פוצצו את הוועידה.

במטה כוח-אריק אמרו השבוע: "אריק גבר על שמיר. אריק הוא המור ביל היום, הוא הבגין החדש של תנועת החרות. בכל מאבק, אחרי פרישת שמיר, אריק יזכה".

הוא כבר זכה. הוא המנצח האמיתי של הוועידה שפוצצה, ועשיו הוא גם מנסה לפייס בין המחנות, לפשר.

הוא יהיה מוכן לפשרות נוספות, שהרי, מה הן פשרות שבדרך?

לשרון יש מטרה: לזכות בראשות תנועת-החרות ואחר-כך בראשות-הממשלה.

ענת סרגוסטי ורנית אנטלר